

وقتی به چهارراه لاله‌زار می‌رسیم، خیابان سنگفرشی را می‌بینیم که پیاده‌روهای صافی دارد. صدای کفش‌هایمان همنشین و هم‌آوای خاطرات این خیابان می‌شود، با واگن بدون اسب و خط تراموا که سرتاسر لاله‌زار را تا میدان توپخانه دربرگرفته و ما را به مرکز تهران قدیم می‌برد. نبش چهارراه لاله‌زار سینما تابان با پوستری بزرگ و نصب شده بر سر در آن، ما را به دیدن فیلم «دختر لر» فرا می‌خواند، اما گیشه خالی است. ویتترین مغازه‌های عطاری و بقالی از پی هم می‌آیند و از جلو چشمانمان رژه می‌روند و تهران قدیم را بار دیگر زنده می‌کنند. مغازه پیرایش، پیاله‌فروشی بخوس، داروخانه، کفاش، کلاه شاپوفروشی، ساعت‌فروشی، جواهری قازاریان و... اینجا نانوایی هم هست. همان نانوایی که خان مظفر با تفاخر از کالسکه‌اش پیاده می‌شود و بلوای نان را در نقش دایه مهربان‌تر از مادر مدیریت می‌کند و کافه پارس و چاپخانه مظفر و رضا خوشنویس (جمشید مشایخی). سینما تابان از سمت میدان توپخانه در خیابان اکباتان نبش لاله‌زار قرار داشته اما شاید قدمتش به پای سینماهای «مایاک» و «ایران» و... نمی‌رسیده است.



... «در لاله‌زار ریل نبوده، اصلاً نبوده، نه در سال ۱۳۱۸ که در سال ۱۳۱۹ و نه در هیچ سال قبل و بعدش. من عکسی از لاله‌زار نشان می‌دهم که ببینید لاله‌زار اصلاً آسفالت بوده، بعد کسی پیشنهاد می‌کند در لاله‌زار باید لاله کاشت. پس آسفالت‌ها را می‌کنند و لاله می‌کارند. فردا شخصی به روزنامه نامه می‌نویسد اگر جایی آتش گرفت ماشین آتش‌نشانی چطور باید خود را به محل آتش‌سوزی برساند. همین می‌شود که دوباره لاله‌ها را می‌کنند و خیابان را دوباره آسفالت می‌کنند. در لاله‌زار ریلی نبوده اما ما ریل کار گذاشتیم. ما خیابان را سنگفرش کردیم. خب حالا می‌خواهیم روی این سنگفرش کار کنیم، دوربین را حرکت بدهیم، فیلم بگیریم، دوربین را روی چی بگذاریم که روی سنگفرش تکان نخورد؟ هر کاری می‌کردیم از لحاظ عملی و فنی سخت بود. پس دیدیم بهتر است ریلی داشته باشیم که سرتاسر خیابان باشد و بتوانیم از هر دو سمت خیابان فیلم‌برداری کنیم. تازه این یک شهرک سینمایی است و می‌ماند. راستش من اگر شهردار آن سال‌های تهران بودم یک ریل توی لاله‌زار کار می‌گذاشتم، خیابان را قشنگ‌تر می‌کرد».

این‌ها صحبت‌های «علی حاتمی» در مورد سریال هزار دستان است. هم او که برای ساخت سریال «هزاردستان» در بزرگراه شهید لشکری (کیلومتر ۱۵ خیابان ۵۵) روبه‌روی شرکت سایپا ۱۰ هکتار زمین می‌گیرد، جایی که امروزه شهرک سینمایی غزالی نامیده می‌شود. طرحی که او «ولی‌الله خاکدان» از سال ۵۴ به دنبالش بودند.



سریالی با مضمون تاریخ سیاسی معاصر ایران که فاصله‌ای کوتاه از اوایل دوره رضاشاه را دربرمی‌گرفت. در این دوره، عده‌ای از آزادی‌خواهان پنهانی با تشکیل کمیته مجازات، اقدام به ترور سران مملکتی که در آشفتگی اوضاع اقتصادی و افزایش فقر دست داشتند می‌کردند.

ساخت شهرک از سال ۵۸ آغاز می‌شود و سال ۶۴ به پایان می‌رسد. ۱۰ هکتار مساحت برای ساخت و بازسازی تهران قدیم. او سپس عکس‌هایی از ساختمان‌ها، عمارت‌های دولتی، محله‌ها، خیابان‌های تهران و لباس و نوع پوشش و... تهیه می‌کند. حاتمی عکس‌ها و اسناد را در شهرک سینمایی ایتالیا، به نام «چینه چیتا» با کمک نقاشی ایتالیایی اتود زد و تابلوهای کوچکی به وجود آورد. سپس با کمک یکی از بهترین دکوراتورهای ایتالیایی به نام «جانی کورتینا» و گروه بزرگ او، نقشه شهرک را در مقیاس ۱:۱۰۰ ترسیم کرد و با ساخت ماکتی از شهرک به ایران بازگشت و پس از مدتی با بررسی زمین‌های کناره بزرگراه تهران- کرج، ساخت شهرک در اسفند ۱۳۵۸ آغاز شد. از مکان‌های سریال هزاردستان می‌توان به میدان توپخانه، ساختمان شهرداری، ساختمان عدلیه، خیابان لاله‌زار، خیابان اکباتان، جواهر فروشی قازاریان، گراند هتل، ساختمان شاه‌آباد و کافه پارس تهران قدیم اشاره کرد. نماهایی از خیابان اکباتان، لاله‌زار و تهران قدیم بین سال ۱۳۱۵ تا ۱۳۲۰ هم موجود است.



خیلی از اتفاقات این سریال در هتلی مشهور رخ داده است، هتلی با نام گراند هتل اما علی حاتمی در این باره هم گفته است: «در لاله‌زار گراند هتلی نبوده است. گراند هتل سال‌ها پیش از بین رفت و تمام شد. در سال ۱۳۲۰ مطلقاً گراند هتل وجود نداشت و سال‌ها قبل ترش گراند هتل، هتل درجه دومی بود. گراند هتل واقعی را اگر شبیه آن می‌ساختم که اصلاً چیزی بسیار زشت و کریه می‌شد. عکس‌های واقعی گراند هتل نشان می‌دهد بیشتر شبیه یک کارخانه است. هتل واقعی اصلاً طبقه پایین نداشت. سالن در طبقه بالا بود. من

